

5 jaar coronavirus: dierlijke oorsprong of lek in laboratorium?

10:37 Bijgewerkt op: 10:38 Bron: Belga

Vijf jaar na de ontdekking is de internationale wetenschappelijke gemeenschap er nog steeds niet in geslaagd om de oorsprong van Covid-19 met zekerheid vast te stellen.

De eerste besmettingen met het coronavirus werden in december 2019 vastgesteld in het Chinese Wuhan. Sindsdien zijn er wereldwijd 776,8 miljoen bevestigde besmettingen geregistreerd. Het gros van die besmettingen werd vastgesteld in de Verenigde Staten (103 miljoen), China (99,4 miljoen) en India (45 miljoen). In België liepen tot nu toe 4,9 miljoen inwoners een coronabesmetting op.

In totaal zijn de voorbije vijf jaar ruim zeven miljoen mensen verspreid over 234 landen overleden aan de gevolgen van het coronavirus. Het merendeel van die sterfgevallen vond plaats in 2020, 2021 en 2022. In ons land vielen er sinds 2020 ruim 34.300 coronaslachtoffers te betreuren.

Nog altijd geen seizoensvirus

De Wereldgezondheidsorganisatie WHO onderstreept dat het virus vandaag nog steeds een groot aantal mensen besmet en dat er “geen duidelijke seizoensgebondenheid” is. Dit alles kan nog steeds leiden tot ernstige ziekte en post-covid-19-aandoeningen. Volgens cijfers van gezondheidsinstituut Sciensano zijn meer dan 100.000 mensen getroffen door long covid in België.

Vaccinatie blijft nog steeds belangrijk in de strijd tegen het virus, klinkt het verder bij de WHO. Sinds de vaccins zijn uitgerold, zijn er in totaal al 13,64 miljard doses toegediend.

Oorsprong van het virus

De vraag waar nog steeds het meest over gediscussieerd wordt, is: ontsnapte het virus uit een Chinees lab of werd het overgedragen door een dier?

Een [studie](#) die in september werd gepubliceerd in het tijdschrift *Cell* leverde nieuw bewijs ter ondersteuning van de hypothese van overdracht op mensen door besmette dieren op een markt in

Wuhan, waar vermoedelijk besmette dieren verhandeld werden. De onderzoekers verrichtten nieuw en doorgedreven genetisch onderzoek op de in beslag genomen stalen op de markt. Een onderzoeksteam van de WHO verklaarde in 2021 al dat de meest aannemelijke piste is dat het virus zich verspreidde van vleermuizen op mensen, misschien met nog een ander dier ertussen.

Een Amerikaanse congrescommissie is het daar echter niet mee eens en concludeerde onlangs dat de ontsnapping van het virus uit een laboratorium in Wuhan de “meest plausibele” hypothese is om de oorsprong ervan te verklaren. De commissie werd opgericht in februari 2023, toen de Republikeinen de meerderheid in het Huis van Afgevaardigden heroverden. Ook de FBI onderschrijft de laboratoriumtheorie.

De vraag naar de oorsprong van de pandemie heeft in de Verenigde Staten al enkele jaren een geopolitieke dimensie gekregen, tegen een achtergrond van verhevigde rivaliteit met China. Donald Trump, die onlangs voor de tweede keer in het Witte Huis werd gekozen, heeft herhaaldelijk beweerd, zonder bewijs, dat het virus uit een Chinees laboratorium zou zijn gelekt, een bewering die Peking ten stelligste betwist.

Biologisch wapen?

Wetenschappers zijn over één zaak wel honderd procent zeker. Het gaat om een natuurlijk virus en niet een virus dat door de mens gemaakt is in een lab of genetisch is gemodificeerd.

Een beter begrip van het ontstaan van een zoonose kan een toekomstige pandemie helpen vermijden. Als we niet begrijpen hoe iets is gebeurd, kan het opnieuw gebeuren.